

VİS Vadeli İşlem Sözleşmesi nedir ?

Gelecekte yapılacak bir alışverişin şartlarını bugünden belirleyen ve tarafları hukuki olarak bağlayan sözleşmeye vadeli işlem sözleşmesi “ VİS “ denir. Sözleşmede dayanak varlık, miktarı, teslim tarihi, kalitesi ve teslim şartları yer alır. Sözleşme fiyatı ise alıcı ve satıcı tarafından borsada işlem anında belirlenir.

Neden Vadeli İşlemler ?

Yatırımcılar Vadeli işlemler borsasında korunma, spekülatif ve arbitraj amaçlı olarak işlem yapabilirler.

Koruma amaçlı olarak, yatırımcı alacağı veya satacağı bir malın gelecekteki fiyatını bugünden VİS alarak veya satarak belirleyebilir.

Spekülatif olarak, yatırımcı fiyatının gelecekte düşeceğine veya çıkacağına inandığı bir finansal ürünün sözleşmesini alıp satabilir.

Arbitraj olarak farklı piyasalar arasındaki fiyat farklılıklarından faydalanmak yoluyla VİS alıp satabilmektedir.

Hangi sözleşmeler işlem görmektedir ?

ENDEKS	ENDEKS 30 , ENDEKS 100
DÖVİZ	DOLAR , EURO
FAİZ	91 GÜN , 365 GÜN , REFERANS TAHVİL
EMTİA	PAMUK , BUĞDAY , ALTIN

Sözleme almak veya satmak için ne kadar teminat (Başlangıç Teminatı) gereklidir ?

DOLAR	150.- YTL.
EURO	200.- YTL.
ENDEKS 30	600.- YTL.
ENDEKS 100	500.- YTL.
ALTIN	250.- YTL.
PAMUK – BUĞDAY	240.- YTL.
DİBS 91	300.- YTL.
DİBS 365	500.- YTL.

İşlem saatleri nasıldır ?

İşlemler 09.15 - 12.00 , 13.00 - 16.40 arasında yapılmaktadır.

İşlem yapmak için neler gerekmektedir ?

İşlemlerin yapılabilmesi için Takasbank ta hesap açılması ve hesabın aktif hale gelmesi gerekmektedir.

Başlangıç teminatı, Uzlaşma fiyatı, Sürdürme Teminatı ne demektir ?

Hesabı aktif hale gelen yatırımcının bir VİS de pozisyon alabilmesi için borsanın her bir VİS için ayrı ayrı belirlediği minimum teminatı aracı kurum vasıtası ile Takasbank ta ki hesabına yatırılmalıdır. Bu teminata **başlangıç teminatı** denir. Her bir VİS için ayrı teminat yatırılması gerekmektedir. Borsa her gün son 10 dakikadaki işlemlerin ağırlıklı ortalamasını alarak bir fiyat belirler. Bu fiyata **uzlaşma fiyatı** denir. Yatırımcıların her işlem günü sonunda tuttıkları pozisyonların kar veya zararı uzlaşma fiyatına göre belirlenir ve ertesi gün hesaplarına aktarılır. Yatırımcı kar ederse hesabına eklenir, zarar ederse teminatından düşülür. Eğer zarar miktarı teminatın % 75 inin altına düşer ise yatırımcıdan teminatını başlangıç teminatına tamamlanması istenir. Başlangıç teminatının % 75 ine **sürdürme teminatı** denir.

Uzun ve Kısa pozisyon ne demektir ?

Borsada işlem gören sözleşmelerin alıcı ve satıcı tarafları vardır. Alıcının pozisyonu “**uzun**” , satıcının pozisyonu “**kısa**” olarak adlandırılır. Uzun pozisyon alan yatırımcı teslim tarihinde sözleşmede belirtilen koşullarda dayanak varlığı almayı , kısa pozisyon alan yatırımcı ise satmayı taahhüt ederler.

Takas kurumu , sözleşmenin edimlerini yerine getirir. Alıcı karşısında satıcı, satıcı karşısında ise alıcı olarak yer alır ve yatırımcıların birbirlerini tanımadan güvenli bir şekilde işlem yapmalarını sağlar.

Sahip olunan pozisyonun aksi yönde işlem yapmaya ters işlem veya pozisyon kapatma denir. Ters işlem sonucu sözleşme ile ilgili tüm hak ve yükümlülükler sona erer.

Sözleşme vadesinde ise fiziki teslimat yapılmaz sözleşmelerin o günkü değerleri üzerinden nakit uzlaşma yapılarak sözleşmeler kapatılır.